

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Naam school/kindcentrum	ODS De Starter
Adres	Parkweg 128
Postcode en plaats	9727HD Groningen
E-mailadres school/kindcentrum	a.beukema@o2g2.nl
Telefoonnummer school/kindcentrum	050-3210470
Bestuurder(s)	Openbaar Onderwijs Groningen
Leidinggevende school/kindcentrum	Annemarie Beukema (daltondirecteur)
Daltoncoördinator(en)	Margriet Kalsbeek, Elbeth Bakker
Aantal groepen	16 (17 vanaf halverwege schooljaar extra peuter- kleutergroep)
Aantal kinderen	352
Aantal leraren/pedagogisch medewerkers	40
In bezit van daltoncertificaat	ja
Bezig met daltoncursus	6 leerkrachten
Nevenvestigingen	Locatie Stadspark (onderbouwlocatie)
Stand van zaken inspectie	voldoende
Visitatieteam	
Voorzitter	
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	
Datum visitatie	2 februari 2023
Soort visitatie	Licentieverlenging
(besluit vorige visitatie)	
1e licentieaanvraag	
Licentieverlenging	X
Versnelde visitatie licentieverlenging	
Visitatie na bezwaarprocedure	

1 Zelfreflectie

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

School/kindcentrum

Aanbevelingen

- 1. Geef verder richting aan reflectie en portfolio**
 - 2. Blijf waakzaam op de doorgaande lijn.**
-

School/kindcentrum

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

1. Geef verder richting aan reflectie en portfolio

Om deze aanbeveling te bewerkstelligen heeft Harja Zwaan (Voormalig Daltoncoördinator van De Starter) een Master onderzoek gedaan: 'Reflecteren op de Starter' (afgerond in 2017). De resultaten van dit onderzoek zijn gebruikt voor de vervolgstappen. De belangrijkste conclusies uit het onderzoek zijn:

- *Op ODS de Starter ziet men reflecteren als een proces waarbij ervaringen en kennis worden geherinterpreteerd. Een proces van bewustwording en een mentale vaardigheid die je in staat stellen om te kunnen leren van wat je meemaakt. Er worden verbindingen tussen kennis en ervaring gelegd met als gevolg dat we hiervan leren doordat nieuwe kennis wordt ontwikkeld die ons in staat stelt betekenis te ontfangen aan ervaringen.*
- *ODS de Starter is zich ervan bewust dat reflecteren alleen zinvol is na een betekenisvolle ervaring. Men moet intrinsiek gemotiveerd zijn om te reflecteren omdat het anders te oppervlakkig is en geen effect heeft. Het moment van reflectie is belangrijk en ook de diepgang. Voor reflectie moet tijd en ruimte zijn. Daarom is er gekozen om verschillende werkvormen en manieren van reflecteren per onderdeel (persoonsvorming- werkhouding- lesstof) te selecteren. De leerkracht kan dan samen met de klas en de leerling kijken welke werkvorm op welk moment het meest geschikt is en inzetten indien nodig.*

In eerste instantie was portfolio een onderdeel van reflectie, maar gaandeweg kwamen we erachter dat we portfolio en rapportage in zijn geheel wilden vernieuwen om eigenaarschap van leerlingen te vergroten én als middel voor zinvolle reflectie. Daarop aansluitend is vervolgens het actiepunt 'ouder-kindgesprekken' toegevoegd. Op deze manier is het plan uitgebreider geworden, maar is hierdoor 'reflectie' breed in ons onderwijs weggezet. Er zijn 2 tijdelijke werkgroepen opgericht: werkgroep 'reflectie' en werkgroep 'rapportage (en gesprekken)' Ook zijn er meerdere studiedagen ingezet om met het hele team onderdelen te verkennen en/of uit te werken.

Uiteindelijk hebben we het volgende bewerkstelligd:

- Reflectie op de weektaken: eigen doelen stellen, diverse zinvolle reflectiewerkvormen op de achterkant van de weektaak

- Elke klas heeft een reflectietoolbox met diverse reflectiewerkvormen en middelen voor in de klas. Deze kunnen ook gebruikt worden voor de activiteiten op de achterkant van de weektaak. Voorbeelden zijn: de complimentenbal, dobbelsteen met reflectievragen, filosofiekaarten en kaarten met de executieve functies.
- In elke klas hangt een check-in (emotiemeter). Ook bij de scrumborden voor de leerkrachten hangt een check-in. Deze wordt gebruikt om aan te geven hoe iemand zich op dat moment voelt.
- 'Mijn rapportfolio' het nieuwe rapport en portfolio in één. Dit is een digitaal groeiboek waarin de brede ontwikkeling te volgen is. De leerling is mede-eigenaar, zowel de leerkracht als de leerling werken erin.
- Ouder-kindgesprekken vanaf groep 1.
- School-/Leerkrachtniveau: Het gebruik van Bardo en een nieuwe kijkwijzer voor groepsbezoeken en ontwikkelgesprekken.
- Collegiale consultatie staat vaker op de planning, zodat elke leerkracht 2 of 3 keer per jaar bij iemand anders kan kijken. Leerkrachten hebben een feedbacktraining gevolgd. Dit past bij een professionele leergemeenschap.
- Intervisie: op inschrijving voor alle leerkrachten.

2. Blijf waakzaam op de doorgaande lijn.

Doorgaande lijnen zijn op ODS de Starter belangrijk, omdat we eenheid in ons lesaanbod en manier van werken willen hebben, passend bij de leeftijdsfase van de leerlingen. Daarnaast vinden we het ook belangrijk dat de leerkracht een mate van autonomie ervaart, waardoor hij vanuit zijn eigen intrinsieke motivatie ontwikkelingen doormaakt en met plezier blijft lesgeven. Hiervoor is een balans nodig tussen datgene wat we vastleggen met betrekking tot doorgaande lijnen en wat we open laten voor de eigen invulling van de leerkracht. Om hierin een balans te vinden heeft Karin Dokter (voormalig Datoncoördinator) een masteronderzoek gedaan naar de manier van leidinggeven en borgen, met als uitgangspunt een autonome leerkracht (afgerond in 2018). De praktische uitwerking van het onderzoek is gedaan in de nieuwe groepsdoorbrekende 'ateliers'. Hierin hebben we gezocht naar de juiste balans tussen wat we vastleggen en de autonomie van de leerkracht.

We zijn gestart met het ontwerpen van ateliers vanuit de eigen interesse/talenten van de leerkracht binnen een aantal kaders (leerdoelen persoonsvorming en burgerschap, digitale geletterdheid, externen in de school, enz.). Deze ateliers zijn een aantal keer gegeven aan verschillende groepen.

Na de evaluatie bleken er toch te veel kaders te zijn om vanuit eigen interesses ateliers te kunnen ontwerpen. Ook is onze school een cultuurprofielschool geworden en zijn we gaan werken met de thema's en doorgaande lijnen van 'Cultuur in de Spiegel'. In 2018 zijn we gestart met de ateliers 2.0, waarin de thema's van Cultuur in de Spiegel meegenomen worden in het ontwerpen van de ateliers. Daarbij zijn de vele kaders losgelaten. Er is nu meer balans tussen wat we vastleggen en de autonomie van de leerkracht.

Momenteel werken we met schoolbrede thema's vanuit Cultuur in de Spiegel. Hierdoor blijven de doorgaande lijnen van CKV gewaarborgd. We hebben nu een cyclus van 3 ateliers per jaar. Elk atelier bestaat uit 3 dagdelen. De ateliers hebben een overkoepelend thema en er wordt vakoverstijgend gewerkt, waarbij in ieder geval één CKV-vak aan bod komt. Er wordt groepsdoorbrekend gewerkt en leerlingen maken een bewuste keuze uit het

aanbod ateliers. Vanaf groep 5 geven de leerling bij hun keuze aan waarom ze daarvoor kiezen.

De ateliers 2.0 voldoen goed, omdat leerkrachten elkaar inspireren, maar toch hun eigen draai eraan kunnen geven. Ook leerlingen zijn actief betrokken en delen meer met elkaar schoolbreed.

Naast de ateliers hebben we ook gekeken naar andere doorgaande lijnen met inachtneming van de autonomie van de leerkracht. We hebben geprobeerd hier elke keer een balans in te vinden. Zo hebben we gekeken naar de doorgaande lijnen binnen taaktijd en het geven van getrapte instructies.

De doorgaande lijn van de getrapte instructie is onderzocht en geborgd in het handboek. Binnen taaktijd hebben we keuzes gemaakt over wat we vastleggen en wat niet. Leerkrachten hebben binnen onze afspraken ruimte om zelf bepaalde middelen te gebruiken, denk hierbij bijvoorbeeld aan een middel voor uitgestelde aandacht. De achterliggende gedachte blijft wel bij iedereen hetzelfde.

De weektaken zijn aangepast, waarbij de opbouw richting het Voortgezet Onderwijs ook meegenomen is. Groep 8 heeft nu een weektaak ter voorbereiding op het werken in een agenda.

We zijn gaan werken met Mijnrapportfolio. Ook in dit rapportfolio zijn doorgaande lijnen zichtbaar, net als bij de ouder-kindgesprekken. In het rapportfolio zijn leerdoelen opgenomen voor de kernwaarden van Dalton, voor de persoonsvorming en voor de kernvakken. De leerlingen worden steeds wat meer eigenaar van hun portfolio, doordat ze steeds meer zelf invullen. Dit geldt ook voor de ouder-kindgesprekken. De leerlingen krijgen hierin een steeds groter wordende rol naarmate ze ouder worden.

Alle vastgestelde doorgaande lijnen zijn geborgd in het handboek en worden bewaakt via klassenbezoeken, intervisie en reflectiegesprekken. Hierbij is extra aandacht voor leerkrachten die nieuw zijn en nog geen (of net) een daltoncertificaat hebben.

Visitatieteam

Betreffende aanbeveling 1:

Op De Starter hebben we tijdens de visitatiedag op de meeste taakbrieven verschillende reflectievormen gezien. Ook hebben we voorbeelden van toolboxen gezien.

We hebben deze dag echter geen doorgaande lijn in de reflectie kunnen ontdekken. Door de autonomie van de leerkracht, wat op zich een mooi goed is, zijn er soms grote verschillen tussen de groepen. Dit viel ons ook op in de parallelgroepen. Zo was er in één van de groepen 8 een scrum ingevoerd, terwijl dit in de andere groep 8 niet gebeurde. Ook hoorden we van de kinderen en zagen op de borden dat de emotiemeter niet overal op dezelfde manier gebruikt werd. De middelen zijn wel aanwezig, maar het moet nog wel op elkaar afgestemd worden (*zie aanbeveling 1*)

Geweldig dat de leerkrachten de mogelijkheden tot collegiale consultatie geboden wordt.

Er is een goede start gemaakt met “mijn rapportfolio”; een mooi groeidocument voor de kinderen. Ook mooi dat het gekoppeld wordt aan de ouder-kindgesprekken. We zagen en merkten wel dat het rapportfolio nog een eigen plek moet krijgen binnen jullie onderwijs.

Betreffende aanbeveling 2:

Zoals hierboven al benoemd, is autonomie van de leerkracht prima. Het is echter wel belangrijk dat het een duidelijke doorgaande lijn in de school niet in de weg mag staan. We kregen gedurende de visitatiedag wel het idee dat de kaders waarbinnen autonomie mag plaatsvinden wat duidelijker neergezet kunnen worden. Het werken met ateliers is natuurlijk een mooi voorbeeld van groepsdoorbrekend werken. In deze activiteit kunnen de daltonpijlers een eigen plekje krijgen. De eigen inbreng/passie/specialiteit van de leerkracht kan hier bij uitstek een meerwaarde zijn. De doorgaande lijn in taaktijd hebben we vandaag niet zo goed kunnen bemerken. De getrapte instructie hebben we in de groepen 5 wel gezien. Er zaten kinderen aan de instructietafel en kinderen die zelf kozen of ze de instructie meededen of niet. Ook in andere groepen wisten de kinderen dit te benoemen. In het rapportfolio zijn leerdoelen opgenomen voor daltonpijlers, persoonsvorming en de kernvakken. Misschien zou het mooi zijn deze regelmatig op de doelenmuur of op de taakbrief een plekje te geven?

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

School/kindcentrum

Wat gaat goed?

- Leerlingen zijn (mede)eigenaar van hun eigen leerproces. Ze weten wat ze moeten leren (doelen), mogen op de weektaak eigen doelen stellen en ze hebben de vrijheid om waar mogelijk zelf de volgorde en tijd te kiezen waarin zij aan de verschillende taakonderdelen werken. De leerlingen die het aankunnen, kunnen zelf kiezen of ze al dan niet mee doen aan instructies. Zo kunnen leerlingen in toenemende mate keuzes maken in de aangeboden lesstof en instructie.
- De ontwikkeling van de leerlingen is terug te vinden in Mijn Rapportfolio. De leerlingen zijn mede-eigenaar, doordat ze ook zelf onderdelen invullen en foto's en filmpjes kunnen uploaden. Ze hebben de vrijheid om hierin zelf keuzes te maken.
- De leerlingen hebben de vrijheid om op ingekaderde momenten te kiezen of ze willen samenwerken en met wie of dat ze alleen willen werken. Ze zitten in groepjes, die regelmatig wisselen van samenstelling. Als de leerlingen aan hun taak werken kunnen ze in principe zelf kiezen op welke plek ze dat doen, afhankelijk van de manier waarop ze willen werken en binnen de kaders van de school/klas. Op de Starter zijn werkplekken op de gangen, staplekken in de klas en wordt de instructietafel op bepaalde tijden als groepstafel ingezet. Ook het verschuiven van een tafel behoort tot de mogelijkheden.
- Keuzewerk is werk dat door de leerlingen zelf wordt gekozen. Zij zijn vrij in het kiezen van de inhoud van de keuzewerkopdracht. Ook zijn de leerlingen vrij om te kiezen of ze samen of alleen willen werken.
- De leerlingen hebben de mogelijkheid om extra te oefenen aan een zelf gekozen leerdoel door middel van eigen werk dat ze zelf kunnen pakken of opzoeken.
- De leerlingen kiezen zelf welk atelier ze graag willen volgen. In de bovenbouw geven de leerlingen hun voorkeur(en) aan met een onderbouwing.
- Iedere groep maakt in het begin van het jaar omgangsafspraken met elkaar, en ook worden de (huishoudelijke) taken in de klas verdeeld. Daarbij zorgt de leerlingen zelf voor de materialen die hij/zij nodig heeft en ruimt deze ook zelf weer op.
- Leerlingen uit groep 8 krijgen, vanuit Vreedzame school de rol van mediator. Dit zijn leerlingen die conflicten helpen op te lossen tussen andere leerlingen.
- Er is een leerlingenraad waarbij de leerlingen door andere leerlingen worden gekozen. De leerlingenraad denkt mee over het reilen en zeilen in school en haalt informatie en meningen op bij de andere kinderen uit de klas.
- De leerkracht heeft bij het verantwoordelijkheid nemen en vrijheid krijgen een begeleidende en indien nodig kaderstellende rol. De mate van sturing en het loslaten ervan wordt afgestemd op de behoefte van de leerling. De leerkracht werkt altijd vanuit vertrouwen, maar kan de kaders waar nodig smaller maken.
- Het klassenmanagement is zo ingericht, dat kinderen optimaal in vrijheid kunnen kiezen en leren, passend bij datgene wat ze nodig hebben en aan kunnen. De leerkracht heeft binnen de kaders en afspraken van de school de vrijheid om middelen in te zetten die hij/zij nodig acht voor de groep.
- De leerkracht heeft de vrijheid om zelf de lesinhoud en het lesprogramma te bedenken/aan te passen, op basis van de behoeften en de belevingswereld van de leerlingen en op basis van externe omstandigheden. Zo wordt er gedifferentieerde

instructie gegeven en kan het zo zijn dat bepaalde leerlingen niet deelnemen aan de instructie. Ook worden er keuzes gemaakt in het aanbod van de methode.

- Vrijheid en het geven van vertrouwen zit in de school verweven, zowel bij de leerling als de leerkracht. Zo is er een fijne open werkcultuur op de Starter en heerst er een sfeer van vertrouwen. Leerkrachten stappen gemakkelijk bij elkaar binnen en krijgen veel vrijheid om nieuwe dingen uit te proberen, te overleggen en samen te werken.
- Als grote school hebben we een de balans gevonden tussen het maken van afspraken om de doorgaande lijn te bewaken en het geven van vrijheid om ook als leerkracht je eigen identiteit te mogen behouden. In het handboek staan “kapstok” afspraken, waarbinnen ruimte is voor de behoefte van de leerkracht en de groep.
- Als school zijn we een lerende organisatie, waarbij elk teamlid er toe doet en mee kan en mag denken. We ontwikkelen ons in vrijheid binnen de gestelde kaders van de overheid en passend bij de daltonvisie. We streven voortdurend naar verbetering, zijn actiegericht en doen dit vanuit een gezamenlijke focus.

Waar zijn we trots op?

- Dynamisch werken: de leerlingen hebben veel vrijheid in eigen planning, samenwerken, instructie en verschillende werkplekken en krijgen hierbij het vertrouwen van de leerkracht.
- Leerkrachten hebben veel autonomie om binnen de afspraken eigen (onderbouwde) keuzes te maken.

Wat zijn onze ontwikkelpunten?

- Door het werken met nieuwe lesmethodes voor de kernvakken, dalende citoscores en grote instructiegroepen die zonder uitgebreide instructies de methodedoelen niet behalen, merken we dat de ruimte voor het in vrijheid plannen en kiezen van het taakwerk in het geding komt. Daarom zijn we dit schooljaar gestart met ‘lesgeven met lef’. Hierbij maken we als leerkracht keuzes passend bij de leerlijnen van de kernvakken en de behoefte van de klas. We stellen daarbij de volgende 4 vragen:
 1. Wat willen we ze leren en hoe?
 2. Hoe zien we dat een leerling leert?
 3. Wat doen we als een leerling niet leert?
 4. Hoe kunnen we verrijken?
- We zijn dit schooljaar gestart met bewustwording, durven loslaten en onderbouwde keuzes maken. We verwachten dat dit ook de komende jaren ons speerpunt blijft, waarbij we steeds een stapje verder gaan.
- Het stimuleren van initiatieven van leerlingen vinden we belangrijk, maar kan nog breder getrokken worden in bijvoorbeeld keuzewerk, ateliers en de voorstellingen/presentaties. Hier zijn we al mee bezig vanuit de leergemeenschap CKV.
- Als school kunnen we nog meer gebruik maken van elkaars talenten.

Reactie visitatieteam

We zien een mooie ontwikkeling wat betreft vrijheid en verantwoordelijkheid en van hieruit kunnen jullie verder werken, dit meer uitdiepen. Jullie geven aan dat leerlingen mede-eigenaar zijn van hun leerproces en daarbij ook voor hun resultaten en beoordelingen. Met Mijnrapportfolio wordt hierin een mooie stap gezet. Daarnaast geven jullie aan meer vanuit doelen te willen werken. Kinderen kunnen hierbij eigen doelen op de weektaak plaatsen en daarnaast kan de doelenmuur voor kinderen als ondersteuning werken. Op de weektaak en

in de les wordt echter nog wel veel vanuit de taak gewerkt en is de koppeling met de doelenmuur nog niet voor alle kinderen helder. Wil je echt vanuit doelen werken laat kinderen dan ook de keuze maken op welke wijze die doelen behaald kunnen worden. Nu is het doel nog gekoppeld aan de les dan wel taak en lijkt het afmaken van de taak prioriteit te hebben (*zie aanbeveling 1*).

Zoals jullie zelf heel mooi omschrijven is het lesgeven met lef onlosmakelijk verbonden met loslaten en vertrouwen. Wij denken dat jullie populatie het aankan om daadwerkelijk meer los te laten en kinderen zelf keuzes te laten maken in het al dan niet volgen van een instructie, de keuze voor een werkplek en met wie er gewerkt wordt(*zie aanbeveling 2a*). Leerkrachten voelen en ervaren het vertrouwen om zogeheten proeftuintjes te starten en krijgen daar ook de ruimte voor. Ze voelen zich daarbij verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de school en willen daar graag hun steentje aan bij dragen. Gun jullie kinderen dit vertrouwen, zij tonen voldoende verantwoordelijkheidsbesef om de vrijheid van het loslaten aan te kunnen zodat de volgende stap in lesgeven met lef genomen kan worden.

1.2 Zelfstandigheid

School/kindcentrum

Wat gaat goed?

- Van leerlingen wordt verwacht dat ze zoveel mogelijk zelf doen, passend bij de leeftijd en de mate van zelfstandigheid die ze aan kunnen. Dat betekent dat leerkrachten niet iets doen wat leerlingen zelf ook kunnen. We leren leerlingen daarbij de volgende stappen:
 1. eerst proberen zelf op te lossen;
 2. lukt dat niet, vraag het een ander;
 3. komen jullie er samen ook niet uit, vraag het de juf of meester
- Leerlingen worden gestimuleerd om in oplossingen te denken (executieve vaardigheden, leerkuil, fixed en growth mindset), hierdoor stimuleer je ook het zelfvertrouwen.
- Leerlingen werken zelfstandig aan hun taak tijdens taaktijd. Ze plannen zelf, ze tekenen hun werk af en kijken hun werk zelf na. Ook weten ze aan welke instructies ze meedoen en bij welke instructies ze een keuze hebben. De mate van deze zelfstandigheid is afhankelijk van de groep en kan individueel verschillen.
- We werken met uitgestelde aandacht en stiltetijden. Leerlingen weten wanneer er samengewerkt kan worden en wanneer ze vragen kunnen stellen aan de leerkracht.
- De klas is zo ingericht, dat leerling optimaal zelfstandig kunnen werken. Denk aan het gebruik van dagritme kaarten, roosters met instructie, time-timers, steunkaarten, uitdagende materialen, planborden en keuzeborden. Ook kunnen leerlingen zelf de materialen pakken die ze nodig hebben.
- Leerlingen hebben hun eigen inbreng met betrekking tot wat er zoal in de klas moet gebeuren. Aan het begin van het schooljaar worden zelf klassenafspraken gemaakt en bedenken ze welke klassentaken nodig zijn.
- Leerlingen in de bovenbouw organiseren zelf feesten. Zo wordt bijvoorbeeld het klassenfeest van groep 7 georganiseerd door de leerlingen van groep 8.
- De leerkracht zorgt ervoor dat leerlingen hun taken zoveel mogelijk zelfstandig kunnen uitvoeren. Ook ondersteunt hij initiatieven van leerlingen. De leerkracht begeleidt de leerlingen bij het werken met de taak op een coachende manier. Komt een taak niet af of wordt deze niet op de juiste manier ingezet, dan gaat de leerkracht in gesprek met de leerling hierover. Waar nodig worden individueel of groepsgewijs acties ondernomen.
- Er wordt van uitgegaan, dat iedereen zich houdt aan de afspraken die binnen school zijn gemaakt. De directie heeft hierin, naast een beleidsmatige, ook een stimulerende en controlerende functie.
- Leerkrachten geven hun voorkeuren aan binnen het taakbeleid, zodat iedereen taken doet passend bij zijn/haar interesse.
- Leerkrachten hebben binnen onze school veel gelegenheid tot experimenteren, ontplooiën en uitproberen. School stimuleert initiatieven van leerkrachten en biedt de ruimte om eigen talenten te ontwikkelen.
- Leerkrachten (en leerlingen) zijn gewend om bij elkaar in de klas te kijken en elkaar feedback te vragen en geven.

Waar zijn we trots op?

- Leerlingen bewegen heel zelfstandig in de klas en school. Ze plannen zelf, durven initiatieven te nemen, kiezen een werkplek, pakken de materialen die ze nodig hebben en werken zelfstandig.

- Leerkrachten hebben de mogelijkheid om zelf initiatieven te nemen. Leerkrachten op De Starter zijn heel zelfstandig, gedreven en ambitieus.

Wat zijn onze ontwikkelpunten?

- Eigen werk op de taak is de laatste jaren wat naar de achtergrond geraakt. Eigen werk maakt de taak op maat voor de leerling, maar we merken dat het er nu vaak bij blijft. Dit komt waarschijnlijk ook doordat de tijd voor zelfstandig werken minder is geworden (zie vrijheid). We willen graag het stellen van doelen koppelen aan eigen werk, waarbij eigen werk weer een belangrijk onderdeel van de taak wordt. De leerling wordt dan nog meer mede-eigenaar van de taak. Ook het aanbod binnen eigen werk zal dan herijkt moeten worden passend bij de leerdoelen en meer diversiteit in werkvormen en activiteiten (niet alleen werkbladen) om de motivatie te vergroten.

Reactie visitatieteam

In alle groepen hebben we gezien dat de kinderen de kaders, waarbinnen ze zelfstandig kunnen en mogen werken, kennen en toepassen.

In de kleutergroepen wordt op het planbord en het keuzebord geregistreerd door de kinderen waar ze mee bezig gaan. De kinderen plannen wekelijks de drie taken die bij het thema horen verspreid over de hele week, de keuzetaken worden per dag aangegeven. De materialen zijn geordend per ontwikkelingsgebied en gemakkelijk vindbaar voor de kinderen. In een persoonlijk “boekje” staan de opdrachten bij de ontwikkelingsmaterialen voor elk kind aangegeven. Het kind kan zelf de opdracht uitvoeren en een sticker plakken als de opdracht is uitgevoerd. Wat betreft zelfstandigheid werkt dit fantastisch. Een ontwikkeling die de PDCA-cirkel zou kunnen rondmaken is, dat er structureel op kindniveau wordt gereflecteerd op de uitgevoerde taken. De verantwoordelijkheid hiervoor zou je neer kunnen leggen bij de kinderen, door ze laten aangeven dat ze willen reflecteren op een taak, omdat ze deze denken deze te beheersen. Dit is dan een voorloper op de cyclus die de taak in de hogere groepen zal gaan krijgen. (zie jullie eigen ontwikkelpunt en *aanbeveling 1*)

Vanaf groep 3 kunnen de kinderen uitstekend omgaan met uitgestelde aandacht. Zij zijn uit gewoonte zelfstandig aan het werk. In meerdere groepen hebben we gezien dat kinderen kiezen voor verlengde instructie en dat de andere kinderen heel zelfstandig bezig zijn met hun taakwerk. Er zijn ruimschoots hulpmiddelen beschikbaar en de kinderen beschikken over de vaardigheden om eigen initiatieven te nemen. De kinderen (en leerkrachten) houden zich aan de gemaakte afspraken. De school is van de kinderen, zij laten zien dat ze zich er prettig voelen.

Zoals in de zelfevaluatie staat beschreven bij de ontwikkelpunten, is de invloed van de kinderen op de taak gering. De taak(brief) is ons inziens te veel een opdrachtenblad. De functie/het doel van de taakbrief en inherent hieraan de planning/reflectie verdient een kritische blik. Wij onderschrijven dat het “eigen werk” een ruimere plek in de taak verdient, om zo de invloed en zelfstandigheid van de kinderen te vergroten op het behalen van de leerdoelen. Bij de uitwerking van *aanbeveling 1* zal dit ongetwijfeld een onderdeel zijn. Een uitdaging waar jullie de komende jaren zeker een stap in zullen maken.

1.3 Samenwerking

School/kindcentrum

Wat gaat goed?

- Er heerst een fijn pedagogisch klimaat op de Starter, voor zowel leerlingen, teamleden, ouders en andere betrokkenen. Daarbij staat werk- en leerplezier hoog in het vaandel.
- Tijdens instructielessen worden regelmatig werkvormen voor samenwerkend leren ingezet. Er wordt gewerkt met de didactiek van het samenwerkend leren, waarbij een heldere en duidelijke structuur zichtbaar is, van bijvoorbeeld wie met wie, wanneer, waar, welke regels er zijn en hoe het is georganiseerd.
- In de school wordt gewerkt met maatjes. Deze maatjes helpen elkaar, lopen met elkaar in de rij en werken samen. In de onderbouw helpen de oudste kinderen vaak de jongste kinderen. In de hogere groepen werken de kinderen afhankelijk van taaktijd, klassikale lessen etc. afwisselend met verschillende soorten maatjes, zelfgekozen, aangewezen of willekeurige maatjes.
- Leerlingen op de Starter zitten in principe in tafelgroepen. Tijdens taaktijd hebben leerlingen de keuze om te wisselen van werkplek of los te schuiven om juist wel of juist niet samen te werken.
- Er worden twee groepen (uit verschillende bouwen) aan elkaar gekoppeld (integratiegroepen) om een aantal keren per jaar gezamenlijke activiteiten te ondernemen met als doel de betrokkenheid van kinderen bij elkaar en de samenwerking van kinderen met elkaar, op verschillende locaties, te bevorderen.
- Er wordt regelmatig groepsoverstijgend gewerkt, zoals bij de ateliers, thema/hoekenwerk in de groepen 3/4 en tijdens het zonnetjescircuit. De kinderen die op donderdag naar de Kangoeroes gaan (plusgroep) werken ook vaak groepsoverstijgend samen.
- Leerlingen spelen tijdens de pauzes in wisselende samenstellingen buiten. Bij conflicten of dreigende conflicten op het schoolplein kunnen de mediators (leerlingen uit groep 8) door de kinderen te hulp worden geroepen en handelen de mediators volgens een geleerd protocol.
- Tijdens de lessen van de Vreedzame School wordt er aandacht besteed aan groepsvorming, samenwerking en burgerschap.
- Iedere groep heeft jaarlijks een voorstelling, die samen met de leerkracht door de leerlingen wordt bedacht. Deze wordt voor andere leerlingen en ouders uitgevoerd. De leergemeenschap 'Vertel mijn Verhaal' (CKV) buigt zich hierover om een nieuwe invulling hieraan te geven met meer initiatieven vanuit de leerlingen.
- Er is een leerlingenraad die meedenkt met bijvoorbeeld feesten en vieringen, het nieuwe schoolplein, etc. Ze halen informatie op in de groepen, overleggen met andere organen van de school (bijv. OR-MR en Directie), werken ideeën uit en koppelen dit terug in de groepen.
- Bij vieringen (Kerstmarkt, voorstellingen, jaarafsluitfeest) helpen de leerlingen van de bovenbouw regelmatig de leerlingen van de onderbouw. Daarnaast organiseert de bovenbouw zelf bepaalde feesten, zoals groep 8-ers die het klassenfeest voor groep 7 organiseren.
- De doorgaande lijn van het samenwerken is opgenomen in Mijn Rapportfolio.
- Op de Starter is het vanzelfsprekend dat je samenwerkt in duo's, parallellen, in bouwen, werkgroepen en als gehele team. Er is veel respect voor elkaar binnen het team. Daarbij hebben we een duidelijke overlegstructuur met scrum, inhoudelijke (bouw)overleggen en studiedagen. De inbreng en betrokkenheid tijdens studiedagen en overleggen is groot.

- Collegiale consultatie wordt structureel ingezet om van elkaar te leren en jezelf te ontwikkelen. Daarnaast werken we met een open-deuren-beleid, waardoor je bij iedereen naar binnen kunt lopen. Ook hebben we regelmatig bezoek van leerkrachten van andere scholen, studenten en nieuwe ouders/leerlingen. (Dit betekent niet dat de deuren altijd letterlijk open staan i.v.m. rust en temperatuur in de klas).
- Als kindcentrum werken we samen met stichting Kinderopvang Groningen die ook in hetzelfde gebouw gevestigd is.
- We werken samen met externe culturele partners zoals museum, dramadocent, theater, K & C, cultuurprofielschool.
- Als academische opleidingsschool begeleiden we studenten van de Hanzehogeschool, die onderdeel van ons team zijn. Hierin wordt gewerkt aan het samen leren. Binnen ons team hebben we een schoolopleider en een onderzoekscoördinator. We werken samen binnen een netwerk van academische basisscholen en MBO-, HBO- en WO-scholen.
- Ouders in de medezeggenschapsraad en de ouderraad worden betrokken bij nieuwe ontwikkelingen van de school. Ook heeft elke klas klassenouders en worden ouders betrokken bij acties rondom goede doelen en bij de feesten en vieringen.
- De daltoncoördinator is lid van het regiobestuur en is vanaf dit schooljaar aspirant visiteur.
- We werken samen met ander PO en VO scholen in de omgeving. De directeur neemt deel aan bovenschoolse activiteiten (o.a. pfo Onderwijs& Kwaliteit, pfo onderzoek, coaching en intervisie startende schoolleiders, directeuren overleggen) en externe netwerken zoals Visie-Verbinding-Verbeelding en projectgroep 'opleidingsscholen' met de Hanzehogeschool).

Waar zijn we trots op?

- Groepsdoorbrekend werken doen we op diverse manieren, zoals met de integratiegroepen, binnen de ateliers, bij de kangoeroes, binnen de bouwen. etc. Dit is ook terug te zien bij de feesten en vieringen, waar vaak meerdere groepen elkaar opzoeken.
- Leerlingen zijn gewend om elkaar te helpen. Dit is te zien bij de maatjes en de mediators, maar ook door de dag heen.
- De leerlingenraad heeft echt een stem op school en overlegt met zowel de klassen als met andere organen in school.
- Leerkrachten werken als team samen en helpen elkaar. Er is veel overleg met naaste collega's en collega's gaan respectvol met elkaar om. Collegiale consultaties worden als heel positief ervaren.
- Het werkplezier op school en de drive om met elkaar nieuwe ontwikkelingen aan te pakken is groot.

Wat zijn onze ontwikkelpunten?

- Op de gangen willen we graag in de toekomst aantrekkelijke samenwerkplekken, die flexibel inzetbaar zijn.
- Doordat we 2 locaties hebben, is het soms lastig om groep 1,2 en groep 3 t/m 8 bij elkaar te betrekken. We doen al veel aan groepsdoorbrekend werken, maar we zouden in de toekomst nog meer willen kijken welke mogelijkheden er zijn. Ook omdat we een lichte leerlingdaling hebben. Zelf zien we mogelijkheden in de middagen, maar we hebben daar nog geen concrete acties bij.
- Binnen het team zit veel talent en expertise. De vraag is hoe kunnen we elkaars talenten nog meer benutten en inspiratie en kennis aan elkaar overbrengen? (van elkaar leren)

Reactie visitatieteam

Er heerst een fijn pedagogisch klimaat; dat hebben wij als visitatieteam zowel bij de leerlingen, teamleden als ouders in hoge mate mogen ervaren. Samenwerken vindt plaats tussen verschillende geledingen, op bouw- en teamniveau en middels werkgroepen en denktanks. Dit samenwerken leidt tot verschillende afspraken. In de uitwerking van deze afspraken is er echter verschil waarneembaar. Jullie geven aan dat leerkrachten veel autonomie hebben om binnen de afspraken eigen onderbouwde keuzes te maken. Dit leidt echter ook tot het ontbreken van een doorgaande lijn, onvoorspelbaarheid bij kinderen en het afnemen van de kracht van een afspraak (*zie aanbeveling 2a*). Een voorbeeld hiervan is de verschillende inzet van de emotiemeter en de wijze waarop hier vervolg wordt aangegeven. De door jullie benoemde inzet van collegiale consultatie kan bijdragen om de uitwerking van de gemaakte afspraken ook daadwerkelijk bij elkaar in de praktijk te zien. Mooie vormen van samenwerken op leerlingniveau zijn bijvoorbeeld integratie en het werken met ateliers. We hebben ervaren dat ook de leerlingenraad op een fijne constructieve wijze samenwerkt. Jullie geven aan dat er tijdens (instructie-)lessen regelmatig werkvormen voor samenwerkend leren worden ingezet en er gebruik wordt gemaakt van coöperatieve werkvormen. Dit was tijdens de visitatie minder zichtbaar. Wellicht dat wat betreft het samenwerken ook de doelenmuur ingezet kan worden: met wie wil je voor een bepaald doel samenwerken, wie kan je helpen het doel te behalen of wie zou je zelf kunnen helpen? (*zie aanbeveling 2b*)

Wat betreft de parallelgroepen zouden jullie de vraag kunnen stellen welke kansen er liggen in de samenwerking met deze parallelgroepen. Je kunt hierbij denken aan het gebruik maken van elkaars kwaliteiten of groepsdoorbrekend werken. Je haalt dan nog meer uit de talenten van leerkrachten.

1.4 Reflectie

School/kindcentrum

Wat gaat goed?

- Op de Starter hebben we onderzocht hoe we reflectie zinvoller en meer betekenis kunnen geven. Voor reflectie moet tijd en ruimte zijn. Daarom is er gekozen om verschillende werkvormen en manieren van reflecteren per onderdeel (persoonsvorming- werkhouding- lesstof) te selecteren. De leerkracht kan dan samen met de klas en de leerling kijken welke werkvorm op welk moment het meest geschikt is en inzetten indien nodig. Elke groep heeft hiervoor een toolbox met reflectietools.
- Tijdens een nieuw lesblok, een klassikale les en ook bij lessen op de taak wordt gewerkt met doelen zodat de leerlingen weten wat ze moeten en kennen en kunnen en in staat zijn om daarop te reflecteren.
- Reflectie op de weektaak gebeurt op verschillende manieren. De leerlingen kleuren hun weektaak af en in de bovenbouw checken ze of ze het leerdoel behaald hebben met bijvoorbeeld een doelenchecker of bij het nakijken. De leerlingen zetten wekelijks een eigen doel op de weektaak, waarop ze reflecteren. Ook staat er op de achterkant van de weektaak regelmatig een wisselende reflectiewerkvorm.
- Leerlingen reflecteren voor-tussentijds en na het maken van een taak, doordat ze de doelen bekijken, zelf hun werk nakijken en daar hun vervolgkeuzes op baseren.
- De leerkracht houdt vorderingen bij, zorgt dat de doelen helder zijn, geeft ruimte en tijd om te reflecteren, kiest geschikte werkvormen passend bij de behoefte van de klas en begeleidt leerlingen bij het reflecteren, door met de leerling in gesprek te gaan en de juiste feedback te geven.
- Leerlingen werken met mijn rapportfolio, waarin ze reflecteren op hun brede ontwikkeling. Ook zijn de leerlingen mede-eigenaar van hun rapportfolio. Dit start al vanaf groep 1, waarbij leerlingen zelf kiezen wat ze graag in hun rapportfolio willen laten zien, vaak iets waar ze trots op zijn. In groep 4 vult de leerling zelf de startpagina over zichzelf in, waarbij ze hun eigen kwaliteiten kiezen. Vanaf groep 5 vullende leerlingen het hele rapportfolio zelf in. Dit doet de leerkracht ook. De verschillen en overeenkomsten komen terug in ouder-kindgesprekken en leerlinggesprekken.
- 3 keer per jaar organiseren we ouder-kindgesprekken vanaf groep 1. Leerlingen nemen in toenemende mate deel aan het gesprek. Hiervoor is een doorgaande lijn in het handboek te vinden.
- We hebben als Academische school een onderzoekende manier van werken, waarbij we ons handelen steeds bijstellen. Leerkrachten reflecteren voortdurend op hun eigen handelen in de klas en in de school, zoals voor, tijdens en na instructies, bij het analyseren van de resultaten, tijdens groeps- en leerlingbesprekingen, tijdens overleggen, ontwikkelgesprekken en studiedagen.
- Daarnaast vinden er structureel collegiale consultaties en groepsbezoeken met ontwikkelgesprekken plaats. Hiervoor hebben we een feedbacktraining gevolgd om elkaar goede feedback te kunnen geven. De ontwikkeling van de leerkrachten wordt vastgelegd in het programma Bardo.
- Er is een intervisiegroep, waaraan iedereen mag deelnemen. Ook is er een coach en hebben nieuwe leerkrachten een persoonlijke coach. Daarnaast is het mogelijk om beeldcoaching te krijgen.

Waar zijn we trots op?

- We hebben reflectie breed neergezet, zodat leerlingen op een zinvolle manier reflecteren op persoonsvorming, werkhouding en lesstof.
- We hebben regelmatig reflectiegesprekken met kinderen, zowel klassikaal, individueel en bij de ouder-kindgesprekken. Ook leerkrachten vragen om reflectie aan de kinderen gericht op wat beter kan in een les.
- Collegiale consultatie, de nagesprekken en de ontwikkelingsgesprekken zorgen ervoor dat we ons als leerkrachten blijven ontwikkelen.

Wat zijn onze ontwikkelpunten?

- Door het werken in Mijn Rapportfolio krijgen de leerlingen zicht op waar ze staan en waar ze in kunnen ontwikkelen. Ook willen ze graag dingen waar ze trots op zijn laten zien in hun portfolio. We willen graag dat het werken in Mijn Rapportfolio meer in de dagelijkse praktijk terugkomt, zodat het een meer levend reflectiemiddel wordt.
- We hebben als leerkrachten feedbacktraining gevolgd. Hierdoor zijn wel als lerende organisatie sterker geworden. Toch blijkt dat dit snel weer naar de achtergrond raakt. Het geven van opbouwende feedback moeten we dus blijven oefenen.
- Het minimaal jaarlijks actief ophalen van reflectie door leerkrachten gekoppeld aan hun ontwikkeling (het ontwikkelgesprek) gebruik makend van het systeem Bardo of andere tools.

Reactie visitatieteam

Wat mooi om te zien dat het team van De Starter naar aanleiding van de aanbevelingen uit de vorige visitatie duidelijk aan de slag is gegaan met de kernwaarde reflectie. De vraag is nu echter of reflectie al voldoende zinvol wordt ingezet in het dagelijks onderwijs op de Starter. De toolbox zoals deze is ontwikkeld, bevat een hoeveelheid reflectie-tools die ingezet mogen worden. De keus van materialen is aan de leerkracht en passend bij interventies in de groep. Het is voor het team zinvol om te bepalen of het missen van een doorgaande lijn rondom reflectie (wanneer inzetten van welke tools; hoe schoolbreed om te gaan met de emotiemeter; meerwaarde van de scrum in groep 8 enz..) het uiteindelijke doel van de reflectie in de weg staat waardoor het effectief reflecteren zeer leerkrachtgebonden wordt ingezet. Hoewel een aantal reflectievormen zichtbaar is op de achterkant van de weektaak, wordt niet duidelijk of deze reflectie ook gebruikt wordt in de volgende stap van de ontwikkeling van de leerling of het inhoudelijk bepalen van de lesstof. Is de reflectie uitgangspunt voor een kindgesprek? (zie *aanbeveling 1*) Een parel van reflectie, het gebruik van het scrum(doelen)bord in groep 8 waarbij eigenaarschap van leerlingen rondom het stellen van doelen en behalen van resultaten duidelijk zichtbaar is, blijft op dit moment gekoppeld aan de ambitie van 1 leerkracht terwijl dit onderdeel kan zijn van een reflectielijn in de school. Het team zal bij de schoolontwikkeling die hier gemaakt wordt zich steeds de 'Why-vraag' moeten stellen. Een krachtig instrument is de inzet van het Rapportfolio. Het instrument biedt bij een juist gebruik een prachtige reflectie op de persoonlijke ontwikkeling van de individuele leerling. Het rapportfolio maakt de leerlingen nog meer eigenaar van het eigen leerproces!

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School/kindcentrum

Wat gaat goed?

- Op de Starter werken we met dagritme kaarten, time-timers, plannings, weektaken en steunkaarten. Daarbij hebben materialen vaste plekken, zodat leerlingen snel de benodigde materialen kunnen pakken.
- Op de Starter werken we met het flexibele gedifferentieerde directe instructiemodel, waarbij getraptheid in de instructie zit. Dit houdt in dat leerlingen die eerder de stof begrijpen niet of maar een klein deel van de instructie volgen en eerder met hun taakwerk aan de slag gaan. Hiervoor gebruiken we vaste instructiegroepen als basis, maar deze kunnen wisselen per leerdoel. Leerlingen kunnen daarbij in toenemende mate zelf bepalen of ze wel of geen instructie nodig hebben.
- De leerlingen hebben een taak op maat, waarbij het eigen werk de taak passend maakt. Dit betekent soms ook dat ze van de basistaak minder doen, zodat er tijd over is voor eigen werk. Dit geldt ook voor de kangoeroes en hazen die hierdoor voldoende ruimte krijgen voor hun verrijkingsopdrachten.
- De leerlingen weten wat ze moeten leren, doordat de doelen in de klas hangen, benoemd worden tijdens instructies en/of op de taak staan. Ook zijn de leerlijnen terug te vinden in hun rapportfolio. Dit geldt voor de kernvakken, maar ook voor de sociaal-emotionele ontwikkeling, werkhouding en de daltonkernwaarden.
- Leerlingen kijken zelf hun werk na en baseren hun vervolgkeuzes hierop.
- Leerlingen hebben de vrijheid om de volgorde van hun taakwerk en de werkplek te kiezen waarop ze het beste kunnen leren. Ook kunnen ze kiezen om alleen/samen te werken en zelf extra uitleg van de leerkracht vragen.
- Leerkrachten hebben als doel dat leerlingen de leerdoelen bereiken. Daarbij is het al dan niet helemaal afhebben van een les ondergeschikt aan het begrijpen van de stof. Dat geeft ruimte in tijd, keuzes, zelfstandigheid. De leerkracht houdt het overzicht en maakt bewust keuzes.
- Op de Starter is een duidelijke overlegstructuur, waardoor we planmatig aan schoolontwikkeling kunnen werken. Het jaardoel (of doelen) komt terug op inhoudelijke vergaderingen met de bouw en op studiedagen.
- In ons handboek staat beschreven hoe we werken; dat zorgt voor effectiviteit en doelmatigheid.
- Er is een doorgaande lijn ontwikkeld voor hoog- en meerbegaafde leerlingen.
- We hebben een helder communicatiesysteem (Teams, mail en de Cloud), zodat leerkrachten elkaar kunnen informeren, afspraken kunnen maken, elkaar kunnen inspireren, praktische zaken kunnen doorgeven en zorgen voor borging. Hiervoor is een communicatie kaart gemaakt.
- We ontwikkelen kwaliteitskaarten (kernvakken) en draaiboekkaarten (activiteiten) om zo efficiënt op te halen wat er moet gebeuren.

Waar zijn we trots op?

- De weektaken zijn zo ontwikkeld dat ze echt ondersteunend zijn voor het effectief leren. Leerlingen mogen daarbij kiezen of ze bepaalde instructies wel of niet volgen. Door de getraptheid in de instructies, kunnen leerlingen die de lesstof begrijpen eerder aan het werk. In zowel de getrapte instructies als de weektaken is een doorgaande lijn zichtbaar en beschreven in het handboek.
- We hebben een duidelijke overlegstructuur, waardoor we teamontwikkeling op alle lagen hebben.

- Bij iedere verandering vragen we ons af: Waarom willen we dit? Past het bij onze visie en jaardoelen? Wat brengt het de kinderen? Welke rol heeft school/ ouders hierin? Is het prioriteit of een duurzame verandering? Wanneer willen we dit wel/ niet? Wie doet wat?
Het is onderdeel van ons denken in het team.

Wat zijn onze ontwikkelpunten?

- Leerlingen nog meer eigenaar laten worden van hun leerproces door het werken met doelen uit te diepen. Dit door bijvoorbeeld zelf (vaker) doelen te laten stellen, eigen werk (op de taak) baseren op de gestelde leerdoelen, het werken met doelenkaarten en extra leermateriaal inrichten op leerdoel.
- Leerkrachten maken dit schooljaar steeds vaker keuzes binnen de methodes, passend bij de leerlijnen en dat wat de klas nodig heeft. We merken dat de vele methodes veel leestijd vragen, waar we onze weg nog verder in moeten vinden. De bewustwording is er, nu nog tijd en lef om verder te gaan.

Reactie visitatieteam

Hoewel het prachtige maar gedateerde schoolgebouw niet altijd praktisch de ruimte biedt voor optimaal daltononderwijs heeft het team van De Starter door het gebruik van diverse werkvormen en materialen laten zien dat het zo effectief mogelijk vormgeven van het onderwijs een uitgangspunt is voor de dagelijkse onderwijspraktijk. Mooie voorbeelden zijn hier het gebruik van het planbord; dagritmekaarten, doelenkaarten en een doelenbord. Daarnaast is echter winst te behalen in het structureel laten samenwerken van leerlingen en leerlingen daarbij meer ruimte te bieden in de keus van een optimale werkplek. Hoewel het visitatieteam goed beseft dat de werkruimten op de gang, in deze winterperiode minder aantrekkelijk zijn, biedt de inrichting van de lokalen mogelijkheden voor een meer natuurlijke en daarmee effectievere vorm van samenwerken (*zie aanbeveling 2b*). Hoewel bij de kleutergroepen een duidelijk rijke leeromgeving aanwezig is, kan bij de inrichting vanaf groep 3 deze leeromgeving meer aandacht krijgen zodat de leerlingen door de omgeving geprikkeld worden tot leren. Om het onderwijs op de Starter nog effectiever in te richten en de leerlingen nog meer eigenaar te laten zijn van het eigen leren, kan het werken met ik-doelen een verdiepingsslag geven mits de leerkracht in bv. kindgesprekken de ik-doelen ook volgt en waar nodig met de leerling aanscherpt.

Het team van de Starter heeft autonomie hoog in het vaandel staan. Autonomie is echter geen synoniem voor algehele vrijheid en doen wat de individuele leerkracht passend vindt. Om te komen tot nog effectiever daltononderwijs is het komen tot doorgaande lijnen van wezenlijk belang waarbij leerlingen, leerkrachten maar ook ouders weten hoe er op de Starter gewerkt wordt zodat voorspelbaarheid het dagelijks leren zal bevorderen.

Voorspelbaar leerkrachtgedrag naar leerlingen en ouders zal zorgen voor transparantie en duidelijkheid waardoor er binnen de kaders ruimte zal ontstaan om te experimenteren zonder effectief bewezen werkvormen en gedragingen los te laten.

1.6 Borging als voorwaarde

School/kindcentrum

Wat gaat goed?

- Op de Starter ontwikkelen we ons als school en als leerkrachten voortdurend. We zijn bezig om steeds meer een professionele leergemeenschap te worden. De ontwikkeling is terug te vinden in het schooljaarplan, het vierjarig en het daltonontwikkelplan. Deze plannen zijn op elkaar afgestemd en vullen elkaar aan. Daarnaast werken we met een handboek waarin de afspraken zijn geborgd.
- Nieuwe ontwikkelingen worden uitgezet in onze overlegstructuur:
 - Scrums in de bouw voor praktische zaken
 - Inhoudelijke overleggen in de bouw voor schoolontwikkeling (dit sluit aan bij het jaardoel). De inhoudelijke overleggen worden zo nu en dan centraal gestart of bouwoverstijgend gedaan.
 - Studiedagen schoolbreed
 - Denktanks en (tijdelijke) werkgroepen
 - Management Team-overleg: dit is transparant en er is een voortdurende wisselwerking met de inhoudelijke bouwoverleggen. Het MT bestaat uit de directeur, 3 bouwcoördinatoren, de IB-er en de daltoncoördinator. Het MT is een ochtend in de week uitgeroosterd voor het uitvoeren van de taken en het ondersteunen van het team door bijvoorbeeld coaching en het faciliteren van collegiale consultatie.
- Nieuwe ontwikkelingen worden geëvalueerd, aangepast en geborgd. Alle afspraken worden vastgelegd in het handboek.
- Scholing van leerkrachten geschiedt op de volgende manier:
 - Nieuwe leerkrachten volgen de daltoncursus
 - Intervisiegroep voor nieuwe leerkrachten en leerkrachten die daar behoefte aan hebben
 - Nieuwe leerkrachten zijn gekoppeld aan een andere collega voor praktische zaken (maatje)
 - Nieuwe leerkrachten krijgen minimaal 2 keer per jaar een groepsbezoek en vandaar uit begeleiding en ondersteuning waar gewenst.
 - Beeldcoaching voor leerkrachten die daar behoefte aan hebben of wenselijk is
 - Collegiale consultaties meerdere keren per jaar
 - Groepsbezoeken en ontwikkelgesprekken met directeur, bouwcoördinator en/of daltoncoördinator.
 - De directeur gebruikt een kijkwijzer passend bij onze daltonvisie. De individuele ontwikkeling van leerkrachten wordt vastgelegd in het programma Bardo.
 - Studiedagen en inhoudelijke overleggen passend bij het jaardoel.
 - Lezen en delen van vakliteratuur
- Wij dragen onze Daltonidentiteit uit in onze schoolgids, op de website, door ouder-kind avonden, Starternieuws, in het ouderportaal en op Instagram.
- Als integraal kindcentrum werken we samen met stichting Kinderopvang Groningen die ook in hetzelfde gebouw gevestigd is. De peutergroep (stergroep) is gevestigd in het gebouw van de onderbouw. Bij voldoende aanmelding organiseren we samen een peuter-kleutergroep (zeestergroep).
- Ouders in de medezeggenschapsraad en de ouderraad worden betrokken bij nieuwe ontwikkelingen van de school.
- De leerlingen worden betrokken bij de Daltonontwikkeling doordat de leerlingenraad regelmatig meedenkt over nieuwe ontwikkelingen en informatie en ideeën ophaalt in

de klassen. Ook heeft de leerlingenraad meegedacht over de invulling van de kernwaarden van Dalton op de Starter.

- De daltoncoördinator is lid van het regiobestuur en is vanaf dit schooljaar aspirant visiteur.
- We zijn een Academische school, waarbij studenten opgeleid worden binnen onze daltonwerkwijze. Hiervoor hebben we een opleider in school en een onderzoeksbegeleider binnen onze school.

Waar zijn we trots op?

- We leggen veel vast op een werkbare manier (Cloud). Afspraken komen regelmatig terug.
- Onze overlegstructuur is zo ingericht dat we op alle lagen het gestelde (hoofd)jaardoel laten terugkomen.
- Afspraken leggen we (steeds meer) vast in kwaliteitkaarten en draaiboeken.

Wat zijn onze ontwikkelpunten?

- We zijn bezig om de kernvakken opnieuw te ontdekken vanuit de leerlijnen. Algemene afspraken over bijvoorbeeld verrijken, automatiseren en verlengde instructies willen we graag borgen in kwaliteitkaarten.
- Onze daltonidentiteit zit geborgd in hoe we met elkaar omgaan. Toch willen we het graag ook zichtbaarder maken in de hallen van beide locaties. Samen met een kunstenaar zijn we op zoek naar een mooie manier.
- We moeten blijven waken voor het stellen van te veel doelen. Het is gebleken dat dat niet haalbaar is en dat ontwikkelingen dan niet blijven hangen.
- Het doorontwikkelen van collegiale consultatie en het samen voorbereiden van de lessen.
- Het doorontwikkelen van opleidingsschool (landelijk) zijn, waaronder ook het inductieprogramma.

Reactie visitatieteam

We hebben, ter voorbereiding op de visitatiedag, een aantal documenten mogen ontvangen. Hierin was de ontwikkeling van De Starter duidelijk beschreven.

Toch vonden we het unaniem best lastig om ons een idee te vormen over het daltononderwijs op jullie school. Oorzaak is dat er in een aantal verschillende documenten dingen betreffende het daltononderwijs vermeld staan (o.a. daltonontwikkelpunten, visie school, dalton (hoofdstuk 2), rapportfolio en ouder-kindgesprekken, taakbrieven, vreedzame school) . Het zou o.i. handiger zijn om één document te maken waar alle daltongerelateerde onderwerpen in te vinden zijn; een soort daltonhandboek.

Er is een duidelijke structuur waarin nieuwe ontwikkelingen worden uitgezet, besproken worden en geborgd worden.

Ook is er een gedegen begeleiding van nieuwe leerkrachten.

We hebben een duidelijk opgezette website gezien waarin jullie daltononderwijs duidelijk naar voren komt. Helaas kun je als buitenstaander niet genieten van de daltonontwikkelingen, omdat ervoor gekozen is deze op een andere manier te communiceren.

De leerlingenraad vindt dat er goed naar ze geluisterd wordt en ze mee mogen praten over ontwikkelingen op school.

In een aantal groepen hebben we in de groepsmap een aanzet tot een korte daltonwerk-wijzer voor de invalleerkracht gezien. Voor een collega die niet zo bekend is, kan zo'n document belangrijke handvatten geven.

Ouders in de MR en ouderraad worden betrokken bij nieuwe ontwikkelingen van de school.

De ouders die het gesprek met de visiteurs voerden, gaven ons mee dat de informatievoorziening per leerkracht wel erg verschillend is. Verder missen ze het gesprek op volwassen niveau. Wellicht het ouder- kind- leerkrachtgesprek in twee delen?

2 Ontwikkelvermogen

Parels van de school /kindcentrum (hier zijn we trots op)

- Het leer en leefklimaat op de school (vreedzame school)
- De kinderen met elkaar zien
- Het zijn van een cultuurprofielschool, een Academische school en een Kindcentrum
- De leerlingenraad
- Mijnrapportfolio en ouder-kindgesprekken
- Doorgaande lijn in weektaken – groep 8 weektaak gericht op VO
- Professionele leergemeenschap (ambitieuze team) met duidelijke overlegstructuur
- Het van elkaar en met elkaar willen leren en samenwerken, door bijvoorbeeld collegiale consultaties en studiedagen

Ontwikkel – en onderzoeksvragen (hier willen we meer van weten)

1. Lesgeven met lef

Hoe zorgen we voor een hoge kwaliteit van onze lessen en ons aanbod, met de leerlijnen als uitgangspunt, zodat de leerlingen zich ontwikkelen op het niveau dat bij hen past? Hiervoor vinden we het belangrijk dat leerkrachten ‘met lef’ keuzes maken in hun lesgeven. De volgende 4 vragen horen daarbij:

1. Wat willen we ze leren en hoe?
2. Hoe zien we dat een leerling leert?
3. Wat doen we als een leerling niet leert?
4. Hoe kunnen we verrijken?

We zijn dit schooljaar gestart met bewustwording, durven loslaten van lessen uit methodes en onderbouwde keuzes maken. Dit gekoppeld aan het volgen van en door de leerling op een efficiënte wijze binnen de zorgcyclus. We verwachten dat dit ook de komende jaren ons speerpunt blijft, waarbij we steeds één van de 4 vragen verder uitdiepen.

2. Eigenaarschap in eigen werk

Hoe wordt de leerling meer eigenaar van zijn eigen werk, waarbij hij/zij gericht aan zijn leerdoelen werkt? Hiervoor zal de leerling moeten weten waar hij/zij staat en wat er nodig is om een doel te behalen (doelencheckers, doelenkaarten, mijn rapportfolio, leerlijnen). Ook is er ruimte nodig voor het stellen van eigen doelen (wat wil ik leren?) Daarnaast zullen we het aanbod voor eigen werk moeten herzien, zodat een leerling ook gericht (met of zonder hulp) kan kiezen uit dit aanbod.

3. Leren van elkaar (professionele leergemeenschap)

Binnen het team zit veel talent en expertise. De vraag is hoe kunnen we elkaars talenten nog meer benutten om zo inspiratie en kennis aan elkaar over te brengen en van elkaar te leren?

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie (tussentijdse visitatie of niet)

We hebben duidelijk voor ogen waar we als school staan en welke ontwikkeling wij als school verder willen doormaken. We hebben een professionele cultuur met ambitieuze teamleden, die graag meedenken en willen blijven ontwikkelen. Hierdoor verwachten we dat de licentie voor de komende 5 jaar verlengd wordt.

Waar staat onze school/kindcentrum bij de volgende visitatie? (lange termijnvisie)

We verwachten dat we bij de volgende visitatie lesgeven vanuit de leerlijnen met de methoden als middel. Ook verwachten we dat leerkrachten én leerlingen gericht keuzes maken in de instructies en de leerstof voor het behalen van doelen (leren en lesgeven met lef). Hierdoor zullen ook de resultaten van de leerlingen voor de kernvakken hoger zijn en passend zijn bij datgene wat verwacht mag worden van de leerlingen en de school.

Daarnaast verwachten we dat we elkaars talenten en expertise kennen en dat deze worden ingezet om ons als professionele lerende organisatie verder te ontwikkelen.

Reactie visitatieteam

Jullie hebben het traject voor de komende jaren duidelijk beschreven. De methodes meer loslaten en zelf ontdekken wat jullie kinderen nodig hebben is een mooie groeibriljant. Wij hopen dat het jullie op deze manier lukt de dalende opbrengsten te keren.

Het werken vanuit doelen is al richting gegeven. Wat zou het mooi zijn als de kinderen bij een volgende visitatie echt kunnen kiezen op welke wijze ze aan hun leerdoelen mogen werken.

Bij de ateliers weten jullie elkaars talenten te vinden. Maak hier ook gebruik van bij de dagelijkse instructies in de parallelgroepen. Samenwerkend leren is natuurlijk prachtig op zowel leerling-, leerkracht- en schoolniveau.

We hebben jullie aanbevelingen gegeven die, volgens ons, prima in de lijn van jullie beoogde verdere ontwikkeling liggen.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

leerlingen(raad)

Gedurende de visitatiedag hebben we in vrijwel alle groepen met kinderen gesproken. De bereidheid tot een gesprek en de openheid was groot. De kinderen hebben ons verteld hoe er wordt gewerkt in de school. Ze kennen de afspraken en verwachtingen over het gedrag en de verwachtingen, waaraan zij vervolgens graag aan willen voldoen.

Met de leerlingenraad (11 kinderen uit de groepen 5 t/m 8) hebben we gesproken over:

· De verkiezingen voor de leerlingenraad:

In de klas presenteren de kinderen hun ideeën voor de school, waarna er verkiezingen in de klas plaatsvinden. Als je bent verkozen zit je een heel schooljaar in de leerlingenraad en wanneer je wil, mag je opnieuw worden verkozen na een tussenjaar.

· De vergaderingen:

Er wordt eens per 2 – 3 weken vergaderd onder schooltijd. Juf Rosa is de voorzitter en één van de kinderen de notulist. De agenda wordt gevuld door juf Rosa en de kinderen zelf. Wanneer de kinderen een onderwerp op de agenda willen plaatsen vanuit hun verkiezingsprogramma wordt eerst besproken of dit een agendapunt zal worden. Als de leerlingenraad vindt dat dit besproken moet worden komt het op de agenda. Juf Rosa bespreekt de uitkomst vervolgens met de directrice en koppelt het verslag terug naar de leerlingenraad. De kinderen hebben dit schooljaar nog geen resultaten bereikt, maar het overleg over de opening van het “Starterslab” is in volle gang. De kinderen hebben geen eigen budget.

· Dalton:

Wat zijn de verschillen tussen een daltonschool en niet daltonscholen waar vrienden van jullie op zitten?:

- Wij hebben een weektaak, wij mogen samenwerken
 - Wij kunnen omgaan met uitgestelde aandacht, wij hoeven de juf niet te storen
 - Je mag zelf plannen en keuzes maken bij “eigen werk” en ateliers
 - In de tweede pauze kun je kiezen voor vrij spelen, een stilteplek of een spel
 - En is er ook “dalton” bij jullie thuis?
 - “Als mijn ouders geen tijd hebben, maak ik zelf een plan om bezig te zijn”
 - “Ik zorg er zelf voor dat ik de goede spullen meeneem”
 - “Ik zorg voor mijn eigen broodtrommel”
- Het rapportfolio en kind/ouder/leerkrachtgesprek.

De kinderen geven aan dat ze het soms jammer vinden dat alles digitaal is, je kan het kwijtraken als de computer crasht of als je later het wachtwoord kwijt bent. Ze vullen het twee keer per jaar in, het mag wel vaker, maar dit gebeurt weinig. Over de

kind/ouder/leerkracht gesprekken zijn de kinderen tevreden, ze vinden het fijn om erbij te zijn en dat ze dan hun eigen verhaal kunnen doen.

Samengevat:

Kinderen geven elkaar de ruimte om te spreken en gaan zeer respectvol met elkaar om. Ze kennen de afspraken en houden zich daaraan. Ze weten waar ze mee bezig zijn en kunnen dat goed uitleggen.

Een groot compliment van één van de bovenbouwleerlingen voor de school willen we niet onvermeld laten:

“Dit is een hele fijne school, want je kunt hier niet gepest worden”

Ouders

De visitatiecommissie heeft gesproken met drie ouders: de voorzitter van de MR, de OR en een ouder die op een andere wijze zeer betrokken is bij de school. Hun kinderen zitten verspreid over de groepen 1 t/m 6.

De ouders geven aan dat de sfeer op school erg goed is, zowel de groep kinderen, als het individuele kind wordt gezien. Het contact is laagdrempelig. Door de lockdown is het binnenlopen in de school minder geworden, maar er wordt altijd tijd en ruimte gemaakt om de leerkrachten te spreken. De ouders zijn zeer tevreden over hoe tijdens de lockdown de contacten zijn onderhouden en het onderwijs online is gegeven. Wat zij ook aangeven is dat hun kind met plezier naar school gaat. Het is fijn dat het kind mag zijn wie het is. De kernwaarden van dalton en de “vreedzame school” worden breed ervaren. Kinderen gaan positief met elkaar om, nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen handelen en lossen problemen gemakkelijk en vreedzaam op.

Het verstrekken van informatie over de ontwikkeling van hun kind en het groepsgebeuren/de lesinhouden vinden de ouders een verbeterpunt. De ouder/kind/leerkrachtgesprekken missen diepgang op volwassen niveau en het rapportfolio is nog dusdanig in ontwikkeling dat veel ouders geen zicht hebben op de ontwikkeling van hun kind. De ouders geven aan dat er verschil zit in de informatie die de leerkrachten verstrekken over het groepsgebeuren via MijnSchool. In de nieuwsbrieven wordt wel gecommuniceerd over schoolontwikkelingen, eerlijkheidshalve moet er geconcludeerd worden dat deze niet altijd even goed worden gelezen (zie *aanbeveling 2c*).

De formele betrokkenheid van de ouders bij de school loopt via de MR en een denktank, waarbij ouders worden betrokken bij het nieuw op te stellen Schoolplan.

De kracht van de school zit in het feit dat de kinderen met plezier naar school gaan, mede door de vele activiteiten die de school organiseert, aldus de ouders.

Het visitatieteam heeft dit plezier bij de kinderen ook ervaren, maar merkt ook dat de ouders de samenwerking met de school graag willen intensiveren op kind-, onderwijs- en activiteitsniveau.

Medewerkers

De leerkrachten zijn trots op hun school. Ze geven aan dat ze autonomie belangrijk vinden.

Nieuwe ontwikkelingen worden gedeeld. Je ziet en merkt dat ze genieten van hun manier van werken in de klas.

Ook in de gezamenlijke momenten zie en voel je een “wij-gevoel”.

Mooi om te merken dat er een openheid heerst. Zo hadden we niet het gevoel dat ze zich bekeken voelden tijdens onze bezoeken. De bereidheid ons te vertellen hoe en waarom ze dingen doen, was ook in elke klas groot.

schoolleiding/ leiding kindcentrum en daltoncoördinator(en)

We hebben vooraf online-contact gehad met de directrice en de daltoncoördinator. De toegestuurde documenten en de visitatiedag zijn daarbij besproken.

Op de visitatiedag was de directrice vanwege ziekte online aanwezig bij de gesprekken. De daltoncoördinator, de intern begeleider en de bovenbouwcoördinator waren fysiek aanwezig bij het gesprek. Hieronder volgt het verslag van dit gesprek.

“Leren met lef” is het motto van de school en hieruit vloeit “Lesgeven met lef” voort.

Lesgeven met lef is het speerpunt binnen de schoolontwikkeling. De leerkrachten werken nauw samen, kijken bij elkaar in de groep en geven elkaar feedback. Het is een ambitieus team en de teamleden staan open voor experimenten. Telkens staan daarbij de vier vragen, zoals beschreven op pagina 6 van de zelfevaluatie centraal, met als doel bij de leerkrachten en de leerlingen een “growth mindset” te bewerkstelligen. De leerkrachten zijn eigenaar van het onderwijsaanbod en de pedagogisch/didactische aanpak. Zij verantwoordelijk voor de ontwikkeling van het individuele kind en de resultaten op groepsniveau.

Groepsbesprekingen leiden tot mogelijke aanpassingen van het onderwijsaanbod en afstemming binnen de parallelgroepen.

De aanbevelingen van de vorige visitatie zijn uitgewerkt in een tweetal onderzoeken, uitgevoerd door de voormalige daltoncoördinatoren. Dit heeft geresulteerd in een procesbeschrijving van de wijze van reflecteren en concreet tot de invoering van een rapportfolio. Na een aantal papieren versies van het portfolio is er nu gekozen voor een digitaal portfolio, dat is gekoppeld aan Esis. De kinderen worden meegenomen bij de vulling van het portfolio. Het is momenteel nog even zoeken naar de plek waar iets kan worden geplaatst en de tijd die ervoor moet worden ingeruimd in de weektaak.

Het portfolio is het verslag van de reflectie en resultaten. Reflectie vindt verder plaats op de weektaak en tijdens gesprekken met de kinderen gedurende de schooldag. Hierbij speelt de “leerkuil” waarin de kinderen (kunnen) zitten een belangrijk aanknopingspunt voor het gesprek. Steeds wordt ervan uitgegaan dat de leerstof en opdrachten betekenisvol voor de kinderen moeten zijn en aan moeten sluiten bij de zone van de naaste ontwikkeling.

Een ander onderwerp van gesprek is de communicatie met ouders. De collega's van de Starter geven aan dat de communicatie voor een groot deel verloopt via het ouderportaal “Mijn school”, waarin de leerkracht nieuws van de groep deelt en er is een nieuwsbrief waarin vanuit de school groepsoverstijgende nieuwsberichten en berichten over schoolontwikkeling staan. Jaarlijks is er bij de start van het schooljaar een informatieavond over het jaarprogramma van de groep.

Op kindniveau zijn er drie keer per jaar kind/ouder/leerkracht gesprekken waarbij het portfolio wordt besproken. De weektaak heeft geen functie in de communicatie met de ouders.

Bestuurder(s)

Het visitatieteam heeft gesproken met dhr. Herbert de Bruijne, lid van het college van het bestuur van O2G2. (Openbaar Onderwijs Gemeente Groningen)

O2G heeft als speerpunten van haar beleid:

- Kansen voor leerlingen:
- Kansen voor leerkrachten:
- Kansen voor verdieping:

Vanuit een veilige omgeving komen tot een optimale ontwikkeling met ruimte voor leren O2G heeft zicht op het onderwijsaanbod in Groningen en probeert proactief te handelen bij kansen en bedreigingen. Het ondersteuningskantoor van O2G is faciliterend in materieel/personeel opzicht en ondersteunend op onderwijskundig terrein (school- en kindniveau).

De bestuurder heeft een positieve indruk van de school. Stabiliteit, betrokkenheid, openheid en collectiviteit zijn de kernwoorden, die weergeven wat de school uitstraalt. De directrice legt verantwoordelijkheid af bij aan alle belanghebbenden, er wordt feedback gevraagd en het reflectievermogen is groot.

O2G staat positief tegenover het uitbouwen van de onderwijskundige samenwerking met de kinderopvang. Binnen de verschillende organisaties wordt samengewerkt op basis van de mogelijkheden en dit wordt in de basis ondersteund door O2G.

Er wordt geen specifieke formatie toegekend voor de verdere ontwikkeling van het daltononderwijs. De bestuurder is er alert op dat bij de inzet van de formatie ruimte is voor begeleiding en coördinatorschappen, waarbij ook de daltoncoördinator tijd krijgt om de daltonontwikkelingen aan te sturen.

Binnen het bestuur van O2G zijn drie daltonscholen. Deze daltonscholen hebben al vele jaren een daltonlicentie. In de roerige bestuursperiode die achter O2G ligt hebben meerdere scholen voor een eigen concept gekozen. O2G heeft de afgelopen jaren vooral gekeken naar welk concept de samenleving in een bepaalde omgeving nodig heeft en daarop ingezet om daarmee het zicht op de onderwijskwaliteit te vergroten. De Starter heeft zicht op de onderwijskwaliteit en handelt daarnaar.

De bestuurder heeft dan ook veel vertrouwen in de school en de schoolontwikkeling.

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*	V
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	V
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	V
4	Reflectie	V
5	Effectiviteit - doelmatigheid	V

Waardering

Wij hebben gezien, gehoord en gemerkt dat alle betrokkenen op De Starter hard gewerkt hebben om de vorige aanbevelingen te realiseren.

Ook zagen we voldoende ontwikkeling om de kernwaarden positief te honoreren. We merkten wel dat de school volop in ontwikkeling is. Corona en ook het aantal nieuwe leerkrachten hebben het realiseren van vernieuwingen wel wat verlangzaamd. Daardoor is te lezen dat de twee aanbevelingen richting geven aan ontwikkelingen die eigenlijk al ingezet zijn.

Wij hebben er alle vertrouwen in dat De Starter de komende jaren nog de nodige stappen gaat maken naar het daltononderwijs wat ze voor ogen hebben.

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Geen licentie verlenen, over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
X	Licentie voor de komende periode* verlenging	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
	Licentie intrekken	Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

*Licentie verlenging voor 4 jaar (VO) of 5 jaar (PO/DKC)

Aanbevelingen

	Omschrijving
1	<i>Aanbeveling betreffende reflectie en verantwoordelijkheid:</i> Zorg voor een opbouw in de structuur van de reflectie, waarbij je het kinderen echt verantwoordelijkheid geeft binnen de keuze van hun leerproces om de leerdoelen te bereiken. Resultaten hiervan worden opgenomen in het rapportfolio.
2	<i>Aanbeveling betreffende samenwerking:</i> Binnen de school vinden veel samenwerkvormen plaats. a. Zorg ervoor dat deze samenwerking leidt tot afstemming in afspraken (leerkrachtniveau) b. Besteed aandacht aan het leren samenwerken en geef kinderen ruimte en tijd om dit uit te voeren (kindniveau) c. Betrek de ouders meer bij de schoolontwikkeling van hun kind en die van de school (ouder-niveau)
3	
4	
5	

Slotopmerking visitatieteam

In de eerste plaats willen we de kinderen, het team, ouders en het bestuur bedanken voor het kijkje wat we vandaag in hun keuken mochten nemen.

We hebben ons welkom gevoeld en hebben een fijn pedagogisch klimaat mogen ervaren. Iedereen was bereid om ons te vertellen over het reilen en zeilen op De Starter.

Er heerst een prettige rust in de school.

We hebben mogen genieten van mooie dingen, zoals de leerlingenraad, de scrum in groep 8, de mediators op het plein en de prettige omgang met elkaar.

We hebben er alle vertrouwen in dat het team, samen met de kinderen en ouders door zal gaan met alle daltonontwikkelingen.

Daarom willen we de visitatiecommissie van de NDV vragen jullie licentie met 5 jaar te verlengen.

Namens het visitatieteam,

Jan de Rijk.

Slotopmerking school/kindcentrum

Door de coronapandemie hebben we een paar jaar moeten wachten op een daltonvisitatie. Na 8 jaar waren we eindelijk weer aan de beurt.

Hoewel het aan de ene kant spannend is, is het ook goed en fijn om te weten waar we staan en waar we verder mee aan de slag kunnen. De daltonvisiteurs hebben goed gekeken en veel vragen gesteld om een beeld te krijgen van onze school en de ontwikkeling die we doormaken.

We zijn dan ook dankbaar voor hun kritische en objectieve blik op ons daltononderwijs.

Hoewel de visiteurs natuurlijk niet alles hebben kunnen zien, kunnen we ons grotendeels vinden in de feedback en aanbevelingen die we gekregen hebben. De eerste aanbeveling over reflectie en vrijheid past goed bij waar we al mee bezig waren, de omslag naar het leren en lesgeven vanuit leerdoelen i.p.v. datgene wat de taak of de methode voorschrijft.

De tweede aanbeveling over samenwerking gaan we verder onderzoeken om toch beter afstemming te krijgen tussen leerkrachten onderling en de samenwerking met ouders. Ook gaan we met het team onderzoeken hoe we het leren samenwerken in een doorgaande lijn het beste kunnen implementeren in ons daltononderwijs.

Het was een fijne dag, waarbij we veel geleerd hebben en van waaruit wij zeker verder aan de slag gaan.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

1. Aanbeveling betreffende reflectie en verantwoordelijkheid:

Zorg voor een opbouw in de structuur van de reflectie, waarbij je kinderen echt verantwoordelijkheid geeft binnen de keuze van hun leerproces om de leerdoelen te bereiken. Resultaten hiervan worden opgenomen in het rapportfolio.

Jaar	Acties	Uitvoerenden	Middelen
2023-2024	<p>Onderzoeken hoe kinderen meer verantwoordelijkheid kunnen krijgen bij hun eigen leerproces in de verschillende groepen.</p> <p>Onderzoeken welke middelen hierbij nodig zijn of aangepast moeten worden. Denk aan: de taakbrieven, doelenkaarten, doelenbord, periodetaken, instructies op basis van leerdoel, etc.</p> <p>Eerste pilots starten met aangepaste middelen/werkwijzen in</p>	<p>Daltoncoördinator Denktank Team</p> <p>Leerlingen bovenbouw</p>	<p>Literatuur NDV</p> <p>Kijken bij andere daltonscholen en verschillende formats van andere scholen bekijken.</p> <p>Studiedag met het hele team (eventueel met een externe)</p>

	verschillende groepen. Aan het eind van het schooljaar evalueren.		
2024-2025	Middelen aanpassen, werkwijzen beschrijven, met inachtneming van een doorgaande lijn op het gebied van verantwoordelijkheid en reflectie. Bovenstaande schoolbreed toepassen en aan het eind van het schooljaar evalueren. Koppeling maken met Mijn Rapportfolio.	Daltoncoördinator Denktank Team Leerlingen bovenbouw	Handboek Dalton Studiedag met het hele team Groepsbezoeken daltoncoördinator Collegiale consultaties
2025-2026	Evalueren, bijstellen en borgen	Daltoncoördinator Team	Handboek Dalton Groepsbezoeken daltoncoördinator Collegiale consultaties
Vanaf 2026	Alle afspraken warm houden en regelmatig tijdens teamoverleggen, besprekingen, groepsbezoeken, collegiale consultaties, etc. terug laten komen.	Daltoncoördinator Team	Handboek Dalton Groepsbezoeken daltoncoördinator Collegiale consultaties

2. Aanbeveling betreffende samenwerking:

Binnen de school vinden veel samenwerkvormen plaats.

- a. Zorg ervoor dat deze samenwerking leidt tot afstemming in afspraken (leerkrachtniveau)
- b. Besteed aandacht aan het leren samenwerken en geef kinderen ruimte en tijd om dit uit te voeren (kindniveau)
- c. Betrek de ouders meer bij de schoolontwikkeling van hun kind en die van de school (ouder-niveau)

Jaar	Acties	Uitvoerenden	Middelen
2023-2024	a. Onderzoeken welke afspraken scherper gesteld dienen te worden voor een doorgaande lijn binnen de school. Deze afspraken afstemmen met het team en borgen in het handboek. b. Onderzoek naar leerlijn samenwerken. Wat moeten kinderen in welke groep kunnen en hoe kunnen we	a. Daltoncoördinator en team b. Daltoncoördinator	a. Inhoudelijk overleg team, overleg tussen parallelen Handboek voor borging b. Literatuur NDV

	<p>ze dat leren?</p> <p>c. Onderzoeken wat ouders goed vinden en wat ze missen in de samenwerking en informatievoorziening van en met school. Afspraken maken en borgen.</p>	<p>c. Schoolleider, ouders en team</p>	<p>c. Denktank-sessie met ouders en leerkrachten Borgen in handboek</p>
2024-2025	<p>a. Afspraken evalueren en eventueel aanpassen. Afstemming in team.</p> <p>b. Onderzoek samenwerken op de Starter. Wat gebeurt er al? En wat ontbreekt nog in vergelijking tot de leerlijn. Verkennen hoe we dit schoolbreed kunnen toepassen. Afspraken maken en uitproberen. Eind schooljaar evalueren.</p> <p>c. Afspraken evalueren (ouders en leerkrachten vragen) aanpassen en borgen.</p>	<p>a. Daltoncoördinator en team</p> <p>b. Daltoncoördinator en team</p> <p>c. Schoolleider, team en ouders</p>	<p>a. Inhoudelijk overleg, Groepsbezoeken daltoncoördinator</p> <p>b. Studiedag team (eventueel met externe) Collegiale consultaties Groepsbezoeken</p> <p>c. Enquete naar ouders</p>
2025-2026	<p>a. Afspraken evalueren en eventueel aanpassen. Afstemming in team.</p> <p>b. Aangepaste afspraken uitvoeren en borgen.</p>	<p>a. Daltoncoördinator en team</p> <p>b. Daltoncoördinator en team</p>	<p>a. Inhoudelijk overleg, Groepsbezoeken daltoncoördinator</p> <p>b. Collegiale consultaties Groepsbezoeken</p>
Vanaf 2026	<p>Alle afspraken warm houden en regelmatig tijdens teamoverleggen, besprekingen, groepsbezoeken, collegiale consultaties, etc. terug laten komen.</p>	<p>Daltoncoördinator en team</p>	<p>Handboek Dalton</p> <p>Groepsbezoeken daltoncoördinator</p> <p>Collegiale consultaties</p>

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
Annemarie Beukema-Kars	Leidinggevende onderwijs	Akkoord	3-3-2023
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter		3-3-2023

Voor de verdere procedure: zie notitie 'Daltonschool worden en blijven' op www.dalton.nl
onder de kop 'visitatie en licentie'